

„ღაბალი ღობე“

საქმ. მწარმოებელი ცოლი (გაბე ქვარს): — ფრთხილად! დაწინაურებული ხომ არა გგონივარ, რომ ამითვალისწინებ? მასეთი ბრძანებითა და მუქარის კილოთი დაწინაურებულს მიმართავენ მხოლოდ და არა თავის ცოლს!

უფროსი მუშა, ხარატი, ვანო დაწინაურებს. მასზე უფრო ეს ამბავი ცოლ-შვილს გაუხარდა.

— გამგე იქნება, ანდა სხვა რამე ხეირიან ადგილს მისცემენ. „დიდი კაცი“ შეუოლებს ქმარი. ჩვენი მეზობელი სოფოი ეხლა, რომ მიმინოსავით მიბღვერის (მისი ქმარი საქმეთა მმართველია ტრესტში), მაშინ ვერ გამოიხდავს დაჯობინებას.

— ჩემი ქმარი მისი ქმარის უფროსი იქნება. ფიქრობდა ვანოს ცოლი.

— აბა, ვანო, ზოგმა დაწინაურებულმა, რომ იცის — ვახდება „დიდი კაცი“ და შერე ამხანაგებს ველარ ცნობილობს, შენაც არ მოგვიდეს ასე, თორემ როგორც დაწინაურეთ, ისე ჩამოგაწინაურებთ! — ეხუმრებოდენ ამხანაგები.

დაწინაურებული ვანო ტრესტში გაიგზავნა.

მთელი ტრესტი ფეხზე დადგა.

— მოვიდა, მოვიდა! — გასძახოდენ ერთმანეთს თანამშრომლები და ვანოს შესცქეროდენ.

— გიუები ხომ არ არიან?! ნუ თუ კაცი არ უნახავთ? — ფიქრობდა ვანო და ნერვიულად ქუდს ჭმუჭავდა ხელში.

— მობრძანდით, მობრძანდით! — მიეგება ვანოს დირექტორი.

დირექტორმა ვანოს მთელი ტრესტი დაათვალიერებინა და თანამშრომლები სათითაოდ გააცნო.

— მე და მთელი ჩემი შტატი ძალზე მოხარული ვართ თქვენი მობრძანებით. ახალგაზრდა საბჭოთა სახელმწიფოს, პირველ პროლეტარულ სახელმწიფოს ესაჭიროება თავისი წიაღიდან წარმოშობილი ხელმძღვანელები. მე ყოველთვის მწამდა, რომ მუშა ისეთივე ადამიანია, როგორც ბროფფორი, ექიმი და ანჟინერი. ცხრაას ხუთში ჩემი სიმპატია მუშების მხარეზე იყო... ხვალღანვე თქვენ შეუდგებით თავისი მოვალეობის შესრულებას, და, ამგვარად, თქვენთან ერთად ხელი-ხელჩაკიდებული დაჩქარებით შევასრულებთ ნუთქლიან გეგმას!

მანო მხიარული დაბრუნდა სახლში.

„დაწინაურება“

— რად დაგნიშნეს? — მაშინვე შეეკითხა ცოლი.

— ხვალ გავიგებ, მარა რაღაც ისეთი დიდი თანამდებობის მოცემას მიპირობენ, რომ კიდევ მეშინია, — ვაი თუ ვერ გამოვდექი.

— ნუ გეშინია, კი გამოვდექი რა თანამდებობაზედაც არ უნდა დაგნიშნონ; ნუ გეშინია, კი შესძლებ, საქმეს შეერგევი! — ამხნევებდა ცოლი.

— უარს როგორ ვეტყვი, სირცხვილია, დაწინაურებული ვარ.

— აი, მე უკვე ვიცი შენთვის პორტფელი — და ცოლმა ვანოს ახალი პორტფელი ამოუჩრა ილღიაში.

— ფული სად გქონდა?

— შენნახველ სალაროში მქონდა შემონახული ვაჭირებებს დროისათვის, მარა აწ ხომ გასაჭირი აღარ გვექნება!

სალაროს ტრესტში დირექტორს თავმჯდომარეობით გაიმართა გამგეთა სხდომა.

ყველას სახე ჩამოსტკროდა; ასე გეგონებოდათ — თითქოს რქვე მეორე ოთახში მიცვალებული ასვენიაო.

დრუბლებად ადიოდა თამბაქოს ბოლი, რომელიც კიდევ უფრო ამძიმებდა ისედაც „მძიმე ტემოსფერას“.

გაისმა დირექტორის წარის ნელი ხმა (ჩვეულებრივად მაგრად იცოდა დარეკა):

— ალბად თქვენ იცით. — პირდაპირ დაიწყო დირექტორმა ლაპარაკი, — დღევანდელი ჩვენი, თუ შეიძლება ითქვას, და უნდა ითქვას აუცილებლად, დღევანდელი ჩვენი სამგლოვნიარო სხდომის მოწვევის მიზეზი... დიას, სამგლოვნიარო სხდომა. ჩვენ გამოგვიგზავნეს დაწინაურებული მუშა. არ მივიღოთ, არ შეიძლება, რადგან აპარატის წმენდა კარგზე გვიკაკუნებს. ასეთია ჩვენი ტრადიკული მდგომარეობა, და გახზოვთ გამოსტყვათ ამის შესახებ თავთავიანთი აზრი.

— ბედს უნდა შევფირგდეთ; სხვა რა დაგჩინია! — განაცხადა სამნეო ნაწილის გემგამ და ისე ამოიოხრა, თითქოს გულიც ამოაყოლაო.

ისევ სამარისებური სიჩუმე ჩამოწვა.

— შენ რას იტყვი, დავით? შეეკითხა დირექტორი ბიუროსტყვეს სულტს. — როგორ უნდა მოვიტყუო ასეთ შემთხვევაში? არის საიღანმე ამ მდგომარეობიდან გამოსავალი?

— როგორ? რა... ჩვენ ისედაც გვისაყვედურებენ, რომ დაწინაურების წინააღმდეგი ხართო. ჩვენ უნდა მივიღოთ ის უარს ვერ ვეტყვი. კიდევ მეტი; ჩვენ უნდა დავაწინაუროთ ჩვენი დამლაგებელი და მის ადგილზე მივიღოთ გამოგზავნილი დაწინაურებული. ამგვარად, ორ კურდღელს კვლავ ერთად...

— „ისიც მოუკლავს, ის მოჰკლავს ნადირსა შავი ტყისასა“ შეაქო იურისტ-კონსულტი დირექტორის მთადგილემ.

ყველანი გამოფხილვდენ და გამხიარულდენ.

— ...დაწინაურებულსაც ვღებულობ, უარს არ ვუბნებთ, და ჩვენსასაც ვაწინაურებთ, ასე რომ ამიერიდან ვერავინ გვისაყვედურებს — დაწინაურების წინააღმდეგი ხართო! — დაასრულა სიტყვა იურისტ-კონსულტმა და გაისმა ტაში.

მეორე დღეს ტრესტში ვანო გამოცხადდა.

თანამშრომლები, რომლებსაც გავგოთ „სამგლოვნიარო სხდომის“ გადაწყვეტილება (ერთერთ განყოფილების გამგეს მემანქანე ქალისთვის გაენდო იმავე ღამით ეს საიდუმლოება), სიცოცხლს ვერ იმაგრებდენ და ქვეშ ქვეშ ხითხითობდენ.

— შა, ჩიბარე ეს ცოცხი, ჩერები და ჩოთქები. მე დანაწინაურეს და შიკრიკად გადამიყვანა. — უთხრა ვანოს დამლაგებელმა და დერეფანში ცეკვა - ცეკვით გაიქცა.

ვანოს პორტფელი ხელიდან გაუვარდა.

სალაროს ვანო გვიან დაბრუნდა სახლში.

როცა ეწოშა შემოვიდა, სოფიო სიცოლი ასტეხა (ქმარს უამბო ყველაფერი).

— რა მოგივიდა? რა დაგემართა? შეეკითხა ცოლი ვანოს, რომელიც დაღვრემილი შევიდა ოთახში.

ვანომ ყველაფერი უამბო ცოლს. ისე ილი.

„სამგლოვნიარო სხდომა“ დირექტორის თავმჯდომარეობით ტრესტში დაწინაურებულის გამოგზავნის გ.წ.

გილოცვა

მოგესალმები, ტარტაროზ,
 უტრნალო პალებისაო.
 უეარვის ხალხთა მწაუნდავო,
 ლახვრის ჩამცემო მტრისაო.
 რამდენი ხანი გავიდა,
 რაც მარად ხმარობ იარაოს!
 რამდენ ჩაგრულმა—უმწეომ
 დარდები გავიზიარა.
 მუდამ ხარ გამომხატველი
 მუშური სულის კვეთების,
 გლიზის წყურვილის მხილველი,
 მფარველი ქარხნის ღვედების, —
 რაც დაიბადე, მას შემდეგ,
 დღემდის სთვალედი სიმართლეს.
 შენ დააგრეე ბევრი კლდე,
 ბევრი ურყევი სიმაგრე,
 ნაკლოვანება სუყველას
 უმხილე, გადმოულაგე;
 სოფლად ებრძოდი ხორცმეტებს
 და აღვირა-ახსნილ კულაკებს.
 ქალაქში რკინის ცოცხითა
 ხეცთავდი ნავავს უეარვისს.
 ვადმოაბრუნე ორპირთა
 ბევრი ჭვრელი და ბუნავი.
 ყველგან წვდებოდენ თამამად
 შენი მედღარი ხელები;
 აიოაწენე ქვიტიკრით
 მრავალ ქვემძრომთა ხერელები.
 მოგესალმები, ტარტაროზ,
 მიილე ჩემი სალაში;
 კვლავ ესე მედგრად გეპიროს
 ხელში ბრძოლისა ალაში.

ვიროზა.

ქადაგებვა

და ვიტყვი სიტყვასა მასა, რომე-
 ლიც არს მორწმუნეთა სამწყსოისა ჩე-
 მისა შესაბამ, რათა განეგდეს ფერბ-
 თაგან ჩვენთა ყოველივე ურწმუნოე-
 ბანი უღრმითათანი მათნი. ჰოი მორ-
 წმუნენო, ვამბობ, მე, სულიერი მამა
 თქვენი გაბრეულ, რამეთუ შესრულ-
 და უკვე წელი ხუთი არსებობისა მის
 უტრნალ „ტარტაროზისა“, რომელიც
 ჯოჯონეთს გვიმზადებს წმინდისა ამა
 რამის კრებულს და გამოაქვს ხალ-
 ხთა სამსჯავროსა წინაშე ყოველივე
 წმინდა საიდუმლოებანი ჩვენნი. ვი-
 თარცა არ შევრისხო და არ ვრისხდე-
 ბოდე, როდესაც მიწოდებდეს მე მა-
 ტყუარასა? ჰოი, მორწმუნენო, ცხო-
 ვარნო უფლისანო ჩვენო თქვენ
 უკეთ უწყით, თუ რაოდენ შემსრუ-
 ლებელ ვარ ყოველივე მღვდელ-მო-
 ქმედებისა. გულისხმა ჰყავთ და იტ-
 ყოდით, ოდეს ყოფილ არს ეამი, რომ
 მე არ გამოცხადებულვარ მოხარუ-
 ლითა გულითა ნათელასა და ქორწი-
 ნებასა შინა ვადახდილსა მორწმუნე-
 თა მიერ, და რაოდენ იყო თუნდ ერ-
 თი წუთი დაგვიანებისა ჩემისა, ან სა-
 კურთხე, ან ქელესხა, ან ალაჰსა ში-
 ნა, ანუ ორმოცი წლის თავსა ზედა და
 ან ოდეს თქმულ არს ჩემდა მიერ ყო-
 ველივე მორთმეულ ხორავის აღებასა
 ზედა.
 დეკანოზი სახლისა უფლისა

ნიკიფორე.

გილოცვა

ხუთი წელი—ჩემთვის მწველი...
 შენს დახურვას მუდამ ველი.
 ტარტაროზო, ნუ ხარ მკვლელი,
 და აილე ჩემზე ხელი.

მღვდელი

ტარტაროზო, (ფუი ეშპაკს!),
 ნულარ მიზამ აწი ავსა
 ქელიხი და საკურთხები
 გავატანე ზღვასა შავსა, —
 ამასა გთხოვ მამა დავით,
 გთხოვ შემეკრა აწი ზავით

კულაკი

— მსუქანი ვარ,—
 არ მოგწონს...
 გიყვარს ვლები ღარიბი,
 ერთხელ ჩემსკენ მოიხედე,
 „საწყალი“ ვარ — ყარიბი.

მუშა და გლეხი

მტერს „ვაი დედა“ აძახე,
 ჩვენ კი ვსთქვით „დელა-დელაო“...
 ჩვენი მტერი და ორგული
 შენ გენაცვალოს ყველაო.

მე

წერილი არ დამიწუნო,
 არცა დაზოგო ქანქარი,
 კარგი გაქვს, ძმაო, სატირა,
 ეს შხამ-ნარევი შაქარი.

ძველი.

„წმინდა ბერი წმინდათ წაწყდა“-ო.

საბჭოთა უზარმაზარი ქვეყნის ერთი მიყრუებული კუთხის მიყრუებულ ცენტრალურ ქალაქში, რომელიც დაბობას უფრო შეიფერებდა, რომ საბჭოთა ხელისუფლებას არ აეწია იგი ქალაქის დონემდე და (როგორც ეს ამ ხელისუფლებას ჩვევია), ქალაქის შესაფერი სასიცოცხლო ნაკადებით არ აივსო ის, აღმასრულებელ კომიტეტის შენობაში ამავე კომიტეტის პრეზიდიუმის სხდომა ერთ ზამთრის საღამოს ცოტა მოგვიანებით დასრულდა.

სხდომაზე დამსწრენი: ვინ აჩქარებული ნაბიჯით და ვინ ჯერ კიდევ დაუსრულებელი ბაასით სტოვებდნენ სხდომის დარბაზს.

ყველაფრიდან სჩანდა, რომ აქ იყრიდა თავს ფრიად საჭმინი ხალხი. და, რაღვანაც ამ საღამო საღამო მართლაც, რომ განსაკუთრებული ინტენსივობით ჩატარდა, განსაკუთრებული საკითხების მთელი რიგი განსაკუთრებული ერთსულოვნობითა და ერთგულოვნობით გაიჩნა და გადაწყდა, ამიტომ სხდომის წევრებსაც განსაკუთრებული აღტაცება ასახამდა ფრთებს, აფრთოვანებდა და ახმოვანებდა მათ.

აღმასკომის დარბაზიდან აღმასკომის თავმჯდომარის თადეოზ თავდუკაშვილის ახვარხვალეზული ლაპარაკი სოფლურ მოუცლელ რადიოს ხმა-ჩახლჩილ ხროტინივით მოიპნეოდა ღამის სიბნელეში ახლად გაღებულ ფანჯრიდან.

სხდომა ჩატარდა დაკეტილ კარებში, რის გამო, ჰაერი იმდენად დამძიმებულიყო დარბაზში, რომ ადგილკომის ტენიკურმა მდივანმა აღარც კი დააცალა პასუხისმგებელ ამხანაგების დარბაზიდან გასვლა, ისე გაკადნიერდა, ეცა ფანჯარას და გამოალო ის ოთხში ჰაერის გასასუფთავებლად.

— თადეოზ წავიდეთ თეატრში!

უთხრა აღმასკომის თავმჯდომარის ამხანაგურად ხელის მხარზე დაკვრით, მაგრამ მაინც სათანადო მორიდებ - მოკრძალებით, მილიციის უფროსმა, კაპიტონ კანტიაშვილმა.

— რა მიდის ამელამ თეატრში?

— როგორ? არ იცი?

— ჰოი...

— ჰო და, ოპერა რომ არის ჩამოსული...

— უო, მართლა, კინაღამ დამავიწყდა... ჩამოსასვლელთან მათ ფორდის სისტემის საერთოდ პატარა, მაგრამ ამ ქალაქისათვის მაინც დიდი საერთოდ საკმაოდ მოძველო, მაგრამ აღნიშნულ ქალაქისათვის მაინც ბრწყინალა, სრიალა, კრიალა და საერთოდ ახალი ავტო ელოდებოდა.

მილიციის უფროსი და აღმასკომის თავმჯდომარე — აი, ამ ქალაქის ხელისუფლებაც ავტოში მსვენებელმკენებელნი!

რა თქმა უნდა, საერთოდ შთაბეჭდილება იქმნებოდა ასეთი, თორემ ავტოთი, აბა რომელი ქუთაში მყოფელი განიზრახავდა ისეთ „ვიწრო“ ადგილებში გაეღას?

აპუზუნდა მოტორი, არახრახნდა კბილადა მუხრუჭი და გაიშხილა მოხდენილმა ავტომ. ჰაერი შესძრა, ნანქანის ზმასთან ერთად, ბორბლების კიდეებიდან შეფეხბათ იქით-აქეთ გასროლილ - გაფანტულმა ტალახმაც.

რა თქმა უნდა, თეატრის შენობა წორს არ იყო, მაგრამ თვითონ თეატრში ხომ უნდა გაეგათ — ვინ გამოვიდა ასე დაგვიანებით? ხომ უნდა ეკითხათ: „ვინ მობრძანდა“?

აღმასკომის თავმჯდომარე თადეოზ თავდუკაშვილი კი იჯდა ავტოში მილიციის უფროსის გვერდით, რა თქმა უნდა, საეგებით საპატრო პოზაში, მაგრამ უხერხულობითან ჯერაც კი ვერ გამოსულიყო მაინც იმისი გოგრა: — რა მოუვიდა ეს თადეოზს, რომ ქალაქში ოპერის არსებობა გადავიწყდა?

— არა, ოპერის ქალაქში არსებობა კი იცოდა თადეოზმა! მას მხოლოდ ამდენადელი წარმოდგენა გადავიწყდა, საქმით დატვირთულს და მხოლოთ ის მოაგონეს!..

ივლებდა გულში თავის გასამართლებელ ფიქრს თადეოზი.

თეატრში შეუუზნეველად შევიდნენ აიანი, ღანის ვზით, მთავრობისათვის მაჩვენალ ლოჟაში, სადაც მათ, მოლოდინის წინააღმდეგ, რამდენიმე „წვრილფეხა“ ხალხი დახვდათ ლოჟიდან, რომლებზე დასხმულ კაბებივით თავ-გადაყუდებულები.

აჲ იყო ამ საღამოსაც.

მაგრამ, მოგეცეთ ლხენა, „წვრილფეხა“ ხალხს ენებებათს თავებისა და ყურების ცქცეტაც და ციდან გამოჩენილ ალალის მოახლოებაზე წიწილების შემზინებასავით იქიდან დაღერითხაც, როცა ლოჟაში შემოსულენი: წინ — თადეოზი და უკან — კაპიტონი დაინახეს!..

ლოჟა ვიწრო იყო, ორი კაცისათვის გამოანგარიშებული, თითქოს განგებ თადეოზისა და კაპიტონისათვის გაეკეთებინოთ ის, მიუხედავად იმისა, რომ თეატრის ნიკოლოზის ხანაში იყო აგებული და თავის დროზე აქ ბოჭაულმა და მისმა მეუღლემ იცოდნენ ყვავებრივთ წაშოსკუტება.

რა შედარებაა!.. თადეოზი და კაპიტონი, ორი ცუტლივით ვაჟაკი, ორი აწივივით ამაყად გამომზირილი მთელი კუთხის ხელისუფალი! მართალია, ონოფრე ფორიაქაშვილი, ადგილობრივი პროფრაი-ბიუ-

როს თავმჯდომარე, მაჭინე წაშორე ბარტერიდან, ნელი ნაბიჯით გასწი, ფეხ-აკრეფით შეიპარა მთავრობის ლოჟაში, ვითომ იმის დასამტკიცებლად, რომ ესეც „მთავრობის კაცი“ იყო, და ფეხ და მხრებ-აკრეფითაც დადგა დოროთესი და კაპიტონის უკან სწორედ იმ დროს, როცა სცენაზე გამოჩნდა მომღერალი მსახიობი ქალი, სირმა პეტელაშვილისა, რომელმაც შემოსდახა რა თავისი შეყვარებულის არია: „შენ გიტრფი ლამაზო ვაჟო“-ო, ხელები მოხვევების მოსურნესავით გაშალა და რაღაც ჯადო ძალის მეოხებით მიაჩერდა იმ ლოჟას, რომელშიც ისბდენ თადეოზი და კაპიტონი, მაგრამ მთელს თეატრში თითქმის ერთ ახირებულ მაყურებელსაც კი არ მოსვლია თავში აზრად, რომ ეს „შენ გიტრფი“ ონოფრეს ეკუთვნოდა, არამედ იგი ყველამ ან თადეოზს ან კაპიტონს „შიაკუთვნა“.

ხოლო თვით ეს „შიაკუთვნა“ კი იმდენად ძლიერი და გაცხელ - გაბასრული შეიქნა (არ იფიქროთ, რომ

ხოლო თვით ეს „შიაკუთვნა“ კი იმდენად ძლიერი და გამოწხელ - გაბასრული შეიქნა (არ იფიქროთ, რომ ვინმეს ამისთვის თავი შეეწყუბებინოს თეატრში. არა, ეს ჯერ თადეოზის მიერ „წაწყენი“, ხოლო შემდეგ კაპიტონის მიერ „ნატკანი“ ვულის თქმა იყო, მსახიობი ქალის უზარლო დიქციით გამოწყვეული), რომ თადეოზმა ქაშინვე გველისგან დაკბენილივით ზე წაშოიჭრა და მაშინვე მიიღო განრისხებული ნერონის პოზა.

მას აპყვა კაპიტონიც. ხოლო ონოფრე მაშინვე ლოჟის ბარტიერებს მიეფარა და უშალვე გაუჩინარდა.

დაკარიელდა „მთავრობის“ ლოჟა. თეატრში ტყვიასავით ლევა და მძიმე ღრუბელი ჩამოწვა. შთაბეჭდილება იმდენად მძიმე ჩამოვარდა, რომ შემდეგი მოქმედებისათვის უკვდა აღარ აწყულა ფარდა.

ხოლო იქვე „მთავრობის“ ლოჟის ფოიერი გამოიცა თადეოზის ქაკერი დეკრეტი, რომელიც იმავე დამით სოსოულეში მოიყვანა კაპიტონ კანტიაშვილმა:

„კანტიაშვილმა მსახიობმა ქალმა 24 საათის განმავლობაში დასტოვოს ქალაქი“!

ამის შემდეგ ამ ქალაქში პარტიის წმინდაც დაიწყო... გამწმინდ კომისიამ განიხილა თადეოზის და კაპიტონის მრავალი „საქმენა საგმირონი“ და მათ შორის ეს შემთხვევაც თუ როგორი იყო კომისიის დასკვნა თადეოზისა და კაპიტონის მიმართ, იქიდანა სჩანს, რომ ქალაქში მათ შესახებ ეხლაც გაიფონებთ: „წმინდა ბერი წმინდათ წაწყდა“.

— რა გვეშვლება, თუ „ტარტაროზი“-ც განუწყვეტელ საწარმოო კვირაზე გადავიდა?!

მოხსენება არა სანიმუშო

ეს იყო პროცენციის ერთ-ერთი რა-
სონის ერთ-ერთი კონფერენცია, რომ-
ელზედაც ერთ-ერთმა ქარხნის დირექტორმა გააკეთა მოხსენება ერთ-
ერთი წარმოების მდგომარეობის შე-
სახებ.

— იმ თბივტიურ და სუბიექტი-
ურ გარემოში (ხმები ადგილებიდან:
„მდაბიოთ, მდაბიოთ“)... უკაცრავად
ანხანაგებო, ამაზე მდაბიოთ აღარ შე-
მიძლია ჩემი ინტელექტის სიტუაციის
ვამო (ხმები: „კიდევ უფრო მდა-
ბიოთ“)..

— ერთი სიტყვით, — განაგრძობს
დირექტორი, — ჩვენი ქარხანა სულ წინ
მიაწევს და მიიწევს. ამის კონკრე-
ტიული მაგალითები უამრავი და
ამომწურავიცაა: ასე მაგალითად —
1917 წელს ჩვენი ქარხანა სრულებით
გაჩერებული იყო, ახლა კი მუშაობს
(ხმა: „ყოჩაღ, ყოჩაღ“). ამას გარდა
სხვა მიღწევებიც მრავალია: მენშევი-
კების დროს ქარხანა წლიურად ამუ-
შავებდა 100 მანეთის საქონელს, ახ-
ლა კი შრომის ნაყოფიერება სამი
ათასი პროცენტით გაიზარდა. აქედან
თქვენ ხედავთ, რომ ზრდა უღდავია.

ხმა ადგილებიდან: — რა გააკეთეთ
1927 წლიდან დღემდე?

მომხსენებელი: — აქაც უსათუოდ
შესამჩნევი მიღწევებია: შრომის ნა-
ყოფიერება, მართალია, არ ვადიდებ-
ებულა, მაგრამ ჩვენ მას ვადიდებთ 5
წლიანი პერსპექტიული გეგმით (ხმა:
„უდიდესი მიღწევა“). ამას გარდა,
განზრახულია ახალი მანქანების შე-
საძენ პუნქტების დამუშავება. ეს
პროექტები შეუთანხმდება შესაფერ
ორგანიზაციებს და დამტკიცდება სა-
თანადო ორგანოებში, ამასთანავე
პრინციპიალურად გადამწყვეტილი
გვაქვს რაციონალიზაციის გატარება
და სათანადო ნაბიჯებსაც გადავდ-
გამთ ახლო მომავალში.

ამასთანავე ვიღვენთ რეზოლიუ-
ციის პროექტს ჩემი მოხსენების გამო.
ეს რეზოლიუცია შეიცავს შემდეგს:
„მოისმინა რა ამხ. კაზიონადის მო-
ხსენება, კონფერენცია ფრიად დამა-
კმაყოფილებლად სცნობს ქარხნის და
კერძოთ მისი დირექციის მუშაობას
და აღნიშნავს წარმოების ყოველ-
მხრივ წარმატებას. კონფერენცია მა-
დლობას უცხადებს ამხ. კაზიონადს
ასეთი საქმიანობისთვის და საჭიროდ
სცნობს მის გადაყვანას უფრო დიდ
ადგილებზე, ან სპეცსტავკის ვადი-
ლებას“.

ვათავებ რა ჩემს მოკლე მოხსენე-
ბას (ილაპარაკა რაღაც 4 ნახ. საათი),
გაძოვთქვამ იმედს, რომ როგორც
მსოფლიო, ისე საერთაშორისო პრო-
ლეტარიატი, როგორც ერთი კაცი ად-
გება ფეხზე საერთაშორისო რევო-
ლიუციის აბოზოქრებულ წყალში გა-
დასატურებლად. (მომხსენებელი კმა-
ყოფილი ჯდება ტაშის მოლოდინში.
დარბაზში სრული სიჩუმეა.

რეზოლიუცია

(მიღებულია ერთხმად)

„მოისმინა რა დირექტორ კაზიონადის მოხსენება, სარევიზიო კომისიის დასკვნა და კამათი, კონფერენცია ფრიად არა დამაკმაყოფილებლად სცნობს ქარხნის მდგომარეობას, რაც უმთავრესად ქარხნის დირექციის, კერძოთ კაზიონადის უყარა-
თობით, დაუდევრობით და საქმისადმი კაზიონადის მიდგომით აიხსნება. კონფერენცია საყვედურს უცხადებს დირექტორ კაზიონადს უხეირო მუშაობისათვის, აუცილებელ საჭიროდ სცნობს მის განთავისუფლებას დირექტორის თანამდებობიდან და პასუხისგებაში მიცემას.

ტერხიტი.

ღია წერილი ტარტაროზს

პატივცემულო, მაგრამ ჩვენთვის თავმომცემლო ტარტაროზო!

ეს პატარა წერილი შენი მისამართითაა დაწერილი და ვფიცავთ ბიუროკრატიულ სინდიკს, ეს იქნება პირველი და, რასაკვირველია, უკანასკნელი წერილი.

ჩივლით უფულითადესი გულისწყრომა ჩემგან და ჩვენი მოძვე ბიუროკრატებიც აგან—საქმის გამჭიანურებლებისაგან და სხვა ასეთი ჯურის ხალხისაგან.

მართლაც და რაშია საქმე? რომ ავლიათ ხმალი და გვებრძვიან ჩვენ, პატროსან ბიუროკრატებს, ქვეყანა რკინა-ბეტონით ხომ არ არის დახურული? აქაო და მეურნეობას ჯაჯანსაღებო, ჩვენ რაღა შუაში ვართ? შენ თუ მეურნეობის და სხვათაშორის აპარატის გაჯანსაღება დაისახე მიზნით (რაშიაც ჩვენ ეჭვი არ გვებადება), ჩვენ, საწყალ ბიუროკრატებს, ვოლოკიტჩიკებს და სხვებს რაღას გვეჩრი?

ავტომობილებით ესეირნობთ—არ მოგწონს, ჩვენი ცოლები ხანდისხან აბანოში, ან სასეირნოთ დაწესებულებების ავტოლებით დადიან—ვერ ითმენ, მთხოვენებს თავის დროზე არ ვიღებთ—მიწას გვიბხრი, დაწინაურებულ მუშებს შიკრიკებათ ვნიშნავთ—აღმოვითებული ხარ, ქალაქებს თავის დროზე არ ვასრულებთ—გვიყიყინებ, სამსახურში თავის დროზე არ ვცხადდებით (ხან სულაც არ მივიღივართ), სასტიკად გვდევნი, ადრე მივიღივართ საშუალოდან—პროტესტს აცხადებ, თეთი სამსახურში არაფერს ვაკეთებთ—ზიზლით გვიხსენიებ, ბიროსის უმუშევრების ნაცვლად ჩვენ-ჩვენს ნათესავებს ვაწყობთ თბილ ადგილებზე—ქვეყანას მოსდებ ამბავს, მასებთან კავშირი არა გვაქვს—თავში გვცემ, წარმოების საკითხები არ გვაინტერესებს—წყველას გვიგზავნი...

რომელი ერთი ჩამოვთვალეთ, განა ქალაქი ეყოფა? ან ქალაქი რომ ვიშოვოთ, მელანი იკმარებს? ერთი სიტყვით, კრაჭში გვიდგახარ და გასანადგურებლადაც აღარ გვინდობ...

რა გინდა ძეო, ძიავ: მეურნეობას აჯანსაღებ?—აჯანსაღე ბატონო, სოციალიზმის აშენებას ხელს უწყობ?—მეუწყვი რამდენიც გსურდეს, კულტურულ რევოლიუციას აღრმავებ?—თუ გინდ ძირი გააგდებინე, საბჭოთა აპარატს წმენდ?—წმინდე, სანამ არ მოგეწყინოს, ხუთწლიანი შესრულებას ენებარება?—დაეხმარე ყმაწვილო, საერთოდ პარტიის გენერალური ხაზის გატარებას უველი?—გაატარე ჩემო კარგო... ყველაფერი ეს, რაც აქ ჩამოვთვალეთ, შეასრულე, გაატარე, ხელი შეუწყვე, უშველე, განახორციელე, მოაქაზარე და ვაკეთე; ოღონდ ერთი გვითხარი, ჩვენ რაღა შუაში ვართ? ჩვენ, საწყალმა, ყველასგან მიტოვებულმა, შეძლებულმა და გასანადგურებულმა ბიუროკრატებმა რაღა დავაშავეთ? ნოთუ ჩვენ არ გვინდა კარგი ცხოვრება და ამ ავტოებში

სიარტობა? ნუთუ ჩვენ არ გვიხარია თბილ კაბინეტებში მოკალათება, მით უმეტეს, რომ ჩვენ—ჩვენს დაწესებულებებში ყველა თავისიანები გვყავს და უცხოს არ ვიჩვენებთ!

დაბოლოს, რატომ გგონია, რომ ჩვენ აღმშენებლობას ხელს არ უწყობთ? განა ეს ჩვენ არა ვართ, რომლებმაც საუკეთესო ბინები ავიშენეთ და შიგ ვცხოვრობთ? განა ეს ჩვენ არა ვართ, რომ ბინები საუკეთესო ავეჯით მოვაწყვეთ და ბაზარზე ავეჯის ფასი ავწიეთ? განა ჩვენ არა ვართ, რომ ჩვენს ნათესავებში თითქმის მოვსპეეთ უმუშევრობა? განა ჩვენ... მაგრამ არ უნდა გველაპარაკოთ: ჩვენ უკვე, აღარ გვაქვს ლაპარაკის ხალისი, რადგანაც საბჭოთა აპარატის წმენდა, რომელიც შენ ასე გიხარია, უკვე დიწყუა და შენის მიზეზით შრავალი ჩვენგანი უნდა მოშორდეს აპარატს...

მართალია, იმედი გვაქვს, რომ კარებიდან გაგდებულნი ფანჯრებიდან შევძვრებით, მაგრამ თუ შენ, ტარტაროზო, ასე განაგრძე ჩვენს წინააღმდეგ ბრძოლას, ბიუროკრატთა მთელი ლაშქარი უმუშევრად დარჩება, შრომის ბიროსაში ჩაეწყურება და მაშინ იკითხე შრომის ბიროს ბიუროკრატისში და საქმის გამჭიანურება...

ბიუროკრატ-წამი

პასუხი ბიუროკრატ-წამს და სამართოდ ყოველ გვარს ჯურის, ხარისხის, თანრიგის და კაბეზორის ბიუროკრატებს, მიუხედავად სტაჟისა, სამის განმარტებისა და სხვათა და სხვათა

„ტარტაროზი“, თვითკრიტიკის საფუძველზე, ადგილს უთმობს ზემოთმოყვანილ წერილს, მაგრამ ამ წუთში პასუხს არ იძლევა, რადგანაც დრო და ადგილი არა აქვს. ისე კი ზემოხსენებული ჯურის ბიუროკრატების საყურადღებოთ აცხადებს, რომ საბჭოთა აპარატის წმენდის დამთავრების შემდეგ იგი მოიწვევს ბიუროკრატების, ვოლოკიტჩიკების, პოდხალიმების, მედიდურების, ზარმაცების, გამფლანგველების, პროტექციონერების და სხვა ასეთი აქციონერების საერთო კრებას, სადაც განიხილება საკითხი ზემოხსენებულ კატეგორიის პირთათვის სპეციალურ სანაგვე ყუთების დამზადების შესახებ. ყუთებში ჩაწყობის შემდეგ, მოხდება ხსენებულ გვამთა ექსპორტი ჩვენი აპარატისგან და მთელი ჩვენი სამეურნეო პოლიტიკურ-კულტურულ ცხოვრებიდან.

სანაგვე ყუთების დამზადებისა და ჩამოთვლილ გვამთა ექსპორტის საკითხების მოგვარება ეკისრება თვით „ტარტაროზს“, მუშგლენის და გამწმენდ კომისიებს, რადგანაც, არსებული ანდაზის თანახმად, ძალს ვინც მოკლავს, მანვე უნდა გადაათორიოს.

დედანთან სწორია: **აღლარ-აღლარსან.**

უ ე თ ქ ე უ ლ ე ბ ა

კუზნი მიხაკას სამიკიტნო დუქანი ქალაქზე კარგა მოშორებით იყო.

კოჭლი მიხაკაც თავის დუქანს წააგავდა: გაჭუჭყიანებული და გახუნებული ფარაჯა ეცვა. ხელები ისე ჭქონდა ვამეხებული ქუჭყისაგან, რომ გვერდებოდათ მელანი გადაუსხამსო. წაძლუწუშ ხელით ცხვირს იხოცავდა და წინსაფარზე იწმენდა. დაწირპლული თვალები და ჯაგარივით წვერულვასში იმის მოწმე იყო, რომ მიხაკას პირი თავის დღეში არ დაეხანა.

ნაკლებ საინტერესო არ იყო მისი ბიჭი ტრიშკა. ის სულ ქუჭყის განზორციელება იყო. როცა საქმე არ ჭქონ-

და, იდგა კუთხეში და ხან გაცხარებულ იფხანდა თავსა და გვერდებს, ხან კი თითს ცხვირში იყოფდა.

დუქანს აბრა არ ჭქონდა და არავითარი წარწერა არ იყო ზედ. ასე, რომ ვინც არ იცოდა ამ დუქანის არსებობა, თავის დღეში მას ვერ მიაგნებდა. იქ თავს იყრიდნ მხოლოდ მიხაკას ძველი ნაცნობები.

ამბობდნ, რომ თურმე მიხაკას წინა დიდი ვაჭრობა ჭქონდა გაჩაღებული ვერის ბაღებში და იქ ტფილისის ყველა მდიდრები ატარებდნ დროს. დროთა ვითარების გამო, მიხაკა დაწვრილმანდა, მისი ძველი მუ-

შტრებიც დაწვრილმანდნ და წინა დიდი ბაღში ქეიფობდნ და შამპანიურს მიირთმევდნ, ეხლა მიხაკას მყრალ დუქანში მიდიოდნ და მყრალი არაყით და მუავე დღინით კმაყოფილი იყვნ.

სალამო ხანი იყო. საშინლად ბნელოდა და წვიმადა. დუქანში აქა-იქ ქერიდან ჩამონადნ წვიმის წვეთებს გაქონდა ჭყაპუნი. დუქანში ოღნავ ბეკობადა თუნუქის ლამპა.

ერთ კუთხეში ქუჭყიან მაგიდას მოსხდომოდნ ყოფლან ხრინტაძე — ყოფილი ღენერალი, ეხლა პაპიროსის გამყიდველი ინვალდი. ქრისტეფორე

ესაც შესავალი...

ესაც რომანი

ჩანგალაძე — ყოფილი მღვდელი და ეხლა მეფეზოვე, ბეგლარა ჩათლახაძე — სოფლიდან გამოძევებული კულაკი, ზაქარი ტიკიბერია — ყოფილი ჩარჩი.

ცოტა მოშორებით კუზინან მიხაკას მაყალი გაეჩაღებია, ჭუჭყიან შამფურზე წამოიფეო რალაც ჯღარაკის მსგავსი ხორცი და სწავდა.

— აბა, მიხაკ, ჩქარა წვადები. — გაისმა ყაფლანის ჩახრინწინებულ ხმა.

— ეხლავე. — უპასუხა მიხაკამ, წაჰოღა და მწვადი მიტრბენინა. — აბა ტრიშკა, თეფში. — დასჭყვილა მან. ტრიშკამ ცხვირიდან თითი გამოიღო, წინსაფარზე შეიწმინდა და გაიქცა თეფშის მოსატანად. აიღო თეფში წინსაფარი მაგრად მიუხ-მოუხსვა და მიართეა სტუმრებს.

— მიხაკ, აბა ღვინო. — გაისმა კვლავ ყაფლანის ხმა. ტრიშკამ ხელათ მოუტრბენინა ბოთლით ღვინო.

— ბატონებო, — დაიწყო ყაფლანმა. — სმა-ტამა და ქეიფი კარგია, მაგრამ დროა საქმეს შეუღდეო. დილაძდე რომ ვიქვიდოთ, არ მოგვწყინდება, მაგრამ ხომ იცით რაზედ მოვედით და რა უნდა გავაკეთოთ, გთხოვთ ვინმემ მოხსენება გააკეთოს და მერე გვეგმას შემუშავებებს შევუღდეო. მე — მგონია

კარგი იქნება ბატონი ქრისტეფორე იკისრებდეს, გამოცდილი კაცია, ვინ იცის რამდენი ჭადაგება წარმოუთქვამს ეკლესიაში. გთხოვთ, ბატონო ქრისტეფორე.

ყველა ახმაურდა. ყველამ დაჟინებით მოითხოვა მოხსენება ქრისტეფორეს გაეკეთებინა, იმანაც ველარ გაუძლო აძლენ ხვეწნა-მუღარას, წამოღდა, ჩახველა და დაიწყო.

— ბატონებო, მართლმორწმუნე ქრისტიანებო. წარმოიდგინეთ, რომ მე ისევ მღვდელი ვარ და არა უბრალო მეფეზოვე. გთხოვთ გულდასმით მოისმინოთ ჩემი სიტყვები. ქრისტიანებო. რა დროს შევესწარით, რა დრო დაგვიღდა. შეხედეთ აი ამ ვაჟკაცს იყო დიდი კენერალი, მაგის შიშით მთელი ფრონტი თრთოდა და კანკალებდა. მაგისი ერთი ხმა თავზარს სცემდა მტერს. ეხლა რა არის? პაპიროსებით მოვაჭრე...

ამ ლაპარაკის დროს ყაფლანი წამოვარდა, წელში გასწორდა, უღვაშებზე ხელი გადაისვა და რაც ძალა და ღონე ჰქონდა, დასჭყვილა:

— სმირნოო. — უცბად ყველას ენა მუცელში ჩაუვარდა.

— დიახ! მე ვიყავი. მე კიდევ გენერალი ვარ, მოვა დრო. — ობით წა-

რმოსთქვა ყაფლანმა, უცბად ჩაჯდა და ჯავრისაგან დიდი ჭიქა ღვინო გადახუხა.

ქრისტეფორემ სული მოიბრუნა და განაგრძო.

— დიახ, რა ვართ დღეს? რა ვარ მე? მეფეზოვე, რა არის ბეგლარი? — არაფერი, რა არის ზაქარი? ნოქარი; რა არის მიხაკა? — მიკიტანი. მერე ვინ არის ყველა ამის მიზიზი? წყეულა ტარტაროზი. ის მუღამ ჩვენზე სწერდა, მუღამ ჩვენ ვეხატავდა და ბოლოს ამ დღემდე მიგვიყვანა. წინაღდება შემომაქვს მივიტანოთ იერიშო. ტარტაროზზე და ამით საბოლოოდ ჯავრი ვიყაროთ. თანახმა ხართ?

— თანახმა ვართ, თანახმა. — ერთხმად წამოიყრანტალა ყველამ. გაღაწყდა. ვეგმა მიიღეს.

გიგმის თანახმა დილა აღრიან ყველანი ფეხაკრეფით შევიდა რედაქციის შესასვლელ კარებში, მაგრამ აქ ჰოხდა სმინილი ამბი. ისტყდა კივილი, ყვირილი, ღრიალი და ბოლოს ხარხარი. მოულოდნელად შეიტყულებს ჩქ დაუხვდა თვით ტარტაროზი. (იომელსაც სელოშ) წყერიანი გააღონასებული ელოლის სამითთა ეჭირა, და ყველანი საითთაოდ ზედ წამოაგო.

მინარამა.

თ ა ვ ლ ა ს ხ მ ა ა ლ მ ა ს კ რ ი მ ე ზ ე

მეგობრული შაჩი

შანო: — ჩამდენი გასაწმენდი ყოფილა ამ აღმასკომში „რა?“

ლომბარდი

სამაღწამის მხოლოდ ანტრეტებს ფული საუბო საქმეზე აქვს აკრედიტებული გული ამბობს:— გიყვარვარ, რომ გწნა მე საჯარო საქმე? გავაგრობთ თვის მხოლოდ გმარებობ, გესმით, აქ მე!

ნინოს აქ ყველა კი იტობს; (ჯავრიშვილი გვარადა). გვიან მოდის და სანაცვლოდ სახლსკენ გარბის ჩქარადა.

საინფანტი

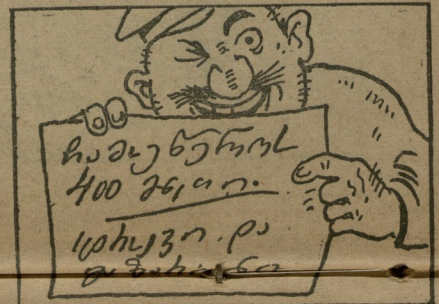
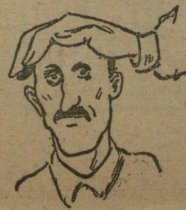
ასეც მანეთს ერთმა ქალმა (სტროფა) მისი გარბი კლამა უქნა ჩემდა... და მან განაცხადა ცივი ვარი... ეხლაც იხდის იმ ვალს წვრილად, — (გაუწერეს ჯაბაიჭიზე... დღეში სამ ფუთ „კრასკას“ ხმა-რობს წასამეღად საბე-პირზე).

სასო.ზ. საბაღ. სმეცია

კვირიკაზე გაკულადა, აქ შეიფსო, რაც იქ აელდა.

„ტელას“

სტროფი სწყალობს ვეგრებსა, სტროფეს კი—ვაზარიანი, და სამართყველის ამითან შარალი აქვს გვარიანი.

ჩამოუწერეს არუთინს 400 მანეთი ვალია... ლეკვი კი შესდგა ამხე, მაგრამ არა სჩანს ევალაი.

არ ეწყინოს კომენდანტი მოადგილეს მესხის. უწოდებენ მას აქ „ანტი“-ს, რომ შთავირობას „ესმის“. მას არ მოსწონს ვინც გაულდა განზე მერწყვეტს. „აკაი ჩემებრ გამძღე უნდა“, — ის თავისთავს იქებს.

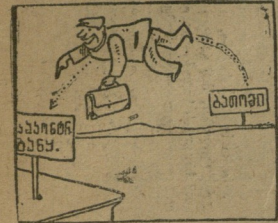
მფარველი ჰყავს ვინაღაც დიდი, მაგრამ ჩვენ ეს არ გვაშინებს, არ გვეშინება მისი რიდი. აბა გვითხრას—რაღ არ იხდის ის ძეგლის-ძველ დაღულებას? რატომ იჩენს ნაწინობთ მიმართ ეგზომ გულჩილო შებრალებას, რომ ხაზს უსვამს იმათ ვალსა, და აყენებს ხარაღს ტელას? ჯერ ეს ცოტა იყოს მასზე... (ვინ ჩამოთვლის ცოდვებს ყველას).

„ლომბარდი“

გენერალი ივანე, გვარად საინფანტილი, — ვინ არ იტნობს ლომბარდში, თუ ი. არის რა შვილი. გამაღუდნეს სოფლიდან, — თავი ლომბარდს აფარა. (პროტექცია თუ ჰყავდა მიიღებდნენ; აბა, რას!).

ინკოლდეთ დლომბარდის და მასთან მამაკუვარიანს. ესენი ლომბარდს აძლევენ წლოურად ზარაღს გვარიანს. ვარტენ - მარჯვენა ხელია მფლანგველ ზაქრაძის ესენი... (მეორე კიდევ ხულოდინის, ვერ მოიშალა ეს სენი).

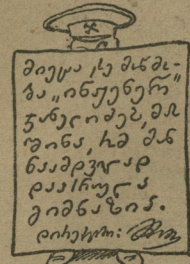

საპანტ. განყ.

ბათომში რომ „გაიმძაწა“, — აქ მოეწყო ოთხმეზური. ნეტავ ვინ ჰყავს, გეკოლინა, პროტექტორი და მეგზური?!

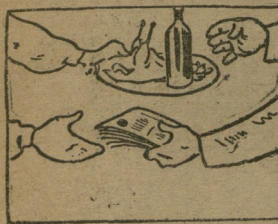

ის სოფლიდან გამოცოცხეს, შეაფარა ტელას თავი, უფროსეთთან იგრიბება და ენა აქვს მეტად ავი. კოორდინობს... ამ საქმეში ვინ იქნება იმითანი? ეხლა შინც ხომ მიხვდებით, რომ ელენტა ეს შუშანი.

(საექმ. განყ.)

თავს ასაღებს იხევერად, ეს ვინ არის ვინ მიხვდება? თუ დიბლომი გაუსინჯეთ, გიმნაზისტი აღმოჩნდება.

კაბინეტში ზის თოხაძე, კაცი არის ბუღალტერი. ჩვენი ახალ ცხოვრებასა იგი არის ბუღალტერი. ესე უტყვის აღმასკომის ადგილობრივ მრეწველობას, როგორც, რომ ესთქვათ შესადაოდ, ადგილობრივ მეწველობას. ებრაობენ ებრალებმა, მითომ აძლევს ბოიკად ფულებს ამიტომაც ებრალები მარ, მიჯობებს მოხაკლულებს.

„ყუმბარა“-ს შემდეგი ნომერი გამოვა 8 დეკემბერს

სოხაძეს და ჯომჯორიანს შევერდება სხვა ვინ განა? ორივენი აქ არიან თამარები კოორიანა.

შვლანგველთა კამპანია ლომბარდს აფარეს თავი: ლომბარდში, სანაძე, ნალირამე და მუგია. ანჯაფარიძეც მათშია... სხვები მიზიდის მუგია... დროზე ვუშველოთ ლომბარდსა, ვაცოცხლოთ დამწაზავი.

უსვალ სწყალობს სხობ ნაცრობთ და ნათესავეებს. გამოვა სალოაროდან, უივოდ უგირავეებს.

აღმასკომში სათანადო ორგანოებთან შეუთანხმებლად პროტექციით მოეწყოს სამი ვიქილი: რობაქიძე, მკურნალი და დანელია, რომლებიც ანტი-საბჭოთა ელემენტები არიან.

პროტექტორი: — ნუ გეშინიათ, შემოდით; თვალი ახვეული აქვს და ვერა გხედავს!

ხაშურის ავგუბი

ერთხელ კიდეც, ტარტარიზო, მსურს გავსწერო ეს ხაშური. პირში „ფლიდათ“ არვის ვაქებ, არავის მაქვს ბტრობა, შური. ჯერ მე მინდა ავიწერო — „მშურად“ ქალთა სამკერვალო, — ორ თვის შემდეგ შეგისრულებს, თუ გსურს რამე დაევალო. და ამიტომ, ტარტარიზო, ტყვილს ვერ გეტყვი, ძნაო აქ მე-ერთხელ შეველ მეუ შემთხვევით, თუმც არ მქონდა დიდი საქმე. მე მინდოდა თეთრს „ტილოზე“ სიტყვა „ზაკტპო“ დამეწერა.. — „სალამოზე მზად იქნება“ — გამგებ მითხრა, დამაჯერა. მაგრამ აბა მათი „საქმე“ მითხარ როგორ დავაფასო, ჩემს „ტილოზე“ პირუკულმა, დაეწერათ მათ „ტ“ ასო.

შემდეგ ქუჩიბს ჩამოგივლი ტარტარიზო, ხაშურისას, „ზემო-სერის“, „ქვემო-სერის“, „სოხუმის“ და „კავშირისას“.

გეფიცები, ტარტარიზო, ცაპდი ვიყავ აფრენილი, რომ „კავშირის“ ქუჩაზედა გავვიკეთეს „ქვაფენილი“. მაგრამ ამით ვერას ვხედავ მე ვერაფერს სასიკეთოს, ვგრეთ არც მსურს აღმასკომმა აქ სხვა ქუჩა გავვიკეთოს. მარტო ქვევით „მოგვიკენებს“; არ დაყარეს ქვევზე ხრეში. ასი კაცი თავპირს იმტვრევს, ტარტარიზო, ყოველ ღღეში. სხვა ქუჩებს კი სულ ნუ მკითხავ გულსაკლავი სანახია, ვაჟკაცი ხარ თუ გაივლი — მუხლებამდი „ტალახია“. მსურს გავსწერო „მეგობრულად“ კანაოჯი ჩვენი კოლა. აქ ხაშურში ისე დადის, გეგონებათ „ვილატ“ მოლა. აღმასკომის „ზავ-ზოზია“ მოტრფიალე ქალებისა მოქებითე „გმირთა-გმირი“ არ მიმცემი ვალებისა.

მიტომ მინდა, ტარტარიზო, პას „შექება“ მივუბნო, — ნუ თუ მისთვის შემიძინა აღმასკომმა დიდი ავტო... მუდმივ დადის სურამისკენ... მიჭრის... ავტოს მიაქანებს, რას იღარდებს ერთი მითხარ, გვერდით უჯდის ლამაზ ქალებს! იმ „ქალს“ მე არ ვასახელებ თვითონ მიხვდა... დაისვენა, კანაოჯი „წმენდის“ შემდეგ, შენს „აკვანში“ განისვენა. „ზაკტპოშიაც“ შევიარე, რომ მეყიდა რამე მსურდა, მუნ მოლარის საქციელით, გული წამსვე დამიწყულდა. ხურდა თუმც კი ბევრი ჰქონდა, კვლავ ასანთი გაასადა, იქნებ მისი საქციელით დამატყვილა ფიქრობს რაღა. ასანთი თუ შემოაკლდა, სულ არ მოგცემს მაშინ ხურდას, ეტყვი რამეს, — გაიასუხებს: „ნუ ედები აბდა-უბდას“. ამ მოლარეს საქციელი ნეტავი რას დავადარო. მაგ გზით „ზაკტპოს“ სახელს უტე თუ მიხვდები, ჩემო „დარო“. ხაშურში წყალს ძვირად ნახავ, ლამის მოვკვდე წყურვილითა, გული დადნა მოლოდინში „წყალ-სადენის“ სურვილითა. წყალი ისე გაგვიძვირდა — თითო „ჭიქა“ შაურია, წყალის კრანთან ხალხის გროვა, და თან აურ-ზაურია. ვინ არ ვინდათ იქ არ იღვეს მუშების მხრივ წყლისა მდომი, წყალს წვეთ-წვეთად თუ შეიძენ. ეს, სად არის აღმასკომი? ინჟინერსაც ავიწერავ, ვაჟკაცს ფლიდს და გაიძვირას, რა გინდ კარგი კაცი იყო, ვერ გახდებია მასთან ვერას.

უყვარს სმა და ქეიფობა, ღვინო, ზუთხი, ხიზილალა, მან თავისი „უფ. ავობით“, „სამშენს“ ბევრი აზარალა. ხალხის ფულით ძლიერ უყვარს სულტრის გამლა, ეზობა ძვირი, „გაზეთის“ ფულს რომ არ იხდის, ეს კი არის გასაკვირი.. მუშას თხონებით მასთან მისულს, ის უხეზად მოეჭკევა ძველსა „ჟანდარმს“ მოგვაგონებს — ნაღდათ მისი ყოფა-ქცევა. არ დავსტოვებ ელსადგურსაც მაზედ ვიტყვი სიმართლესა. ყოველ ღამე რომ გვიგზავნის „პორციობით“ სინათლესა. ხაშურს უტყერ ბნელით მოცულს, არსაით მაქვს გასაქანი, ტარტარიზო, შენ გასაჯე ამ საკითხის სიგრძე — განი. და თუ კიდეც ამის შემდეგ საქმე ცუდით გამოეგოს, — მაშინ ვკადროთ საყვედური ელსადგურის გამგე სერგოს.

ნეპატრი:

რუსული იუმორი

— შენ გგონია, რომ ეს ადვილია: მოიტანე, ჩავაბარე, მიიღე ჩეკი და, ჰაბარდა, წადი! ევეშ, შე ხამო შენა! აბა ჩვენ აქ რისთვის ვზივართ? რისთვის ვღებულობთ ჯამაგირს სახელმწიფოსაგან?!
„კრაკალილ“

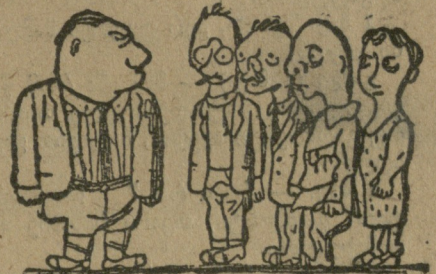

— ეს რა არის! ყველი მოიტანეს?
— არა, ეს საჩივრის ახალი ყუთია!
„ჩუდაკ“

ზოგ კოოპერატივებში სასწორები არ არის საკმაოდ რაოდენობით.

— ო, ეს რა ამბავია! იქედანაც რიგი დაიწყეს.

— გამაკრიტიკეთ წმენდაზე; მე არა ვარ ამისი წინააღმდეგი, მაგრამ ნუ დამაწვრიდმანებთ, ნუ იტყვიოთ ჩემზე: „ბიუროკრატია, მყვირალა, დაწინაურებულებს ვერ ინელებსო“ და სხვა.

რევიზორ.

— მთელი ორი საათია აქ ვდგევარ და ვერ გავიგე, თუ რატომ ასე მატულობს გაცდენა.

„რევიზორ“

— თუ ქალი ხარ, ხელს ნუ შეუშლი. საერთო კრების დადგენილება დაავიწყდა, და ხვალ კი მოხსენება უნდა გააკეთოს მის შესრულების შესახებ.

„კრაკალილ“

ახალგაზრდა მხატვართა თსოვნით გაგრძელებულია ახალგაზრდა მხატვართა შეჯიბრის ვადა. გრძელდება სურათების მიღება. (პირობები იხ. „ტარტაროზი“. (№ 45-ში).

სკოლის გადატანა

წესტაფონი. ვინაიდან მოწაფეები სკოლის მაგიერ საბილიარდოში დადიან, ამიტომ განათლების განყოფილებამ გადასწყვიტა სკოლა გადაიტანოს საბილიარდოში.

ახალი წიგნი

ლანჩუთი. დაიბეჭდა და გასაყიდათ გამოვიდა **ტ. ართმელაძის** ბროშურა: „აპარატის წმენდა და წმენდიდან თავის დაძვრენა“. წიგნზე დიდი მოთხოვნა იქცა. განზრახულია მეორეჯერ გამოცემა.

თავის დახრკობის განზრახვა

ლანჩუთი. თავის დახრკობის მიზნით აკ. ქერქაძემ გადაუღებია „ეპო“-ს 300 მანეთი. დაზარალებული გადაგზავნილია ოზურგეთის საავად... უკაცრავად, გამსახლში.

გუდამივი სურდო

წესტაფონი. სანიტკომისია შეპყრობილია მუდმივი სურდოთ და არა აქვს ყნოსვის უნარი. ამიტომ ვერ ამჩნევს ქუჩებში აყროლებულ ღეშა და სიბინძურეს.

სასწაული თუ მარცხი?

ორულ-ერგეტი (ზუგდიდი). დღეს ზაქარია მოელაპარაკა ტელეფონით ზუგდიდს. ტელეფონით გამოძახებას დასჭირდა რაღაც ორი-სამი საათი. ლაპარაკი გვარიანად ისმოდა. ასეთი მუყაითი მუშაობისათვის განზრახულია — ჯილდო მისცენ ტელეფონისტებს.

„კოლექტივი“

საგარეჯო. გაკოტრებულმა ვაკრებმა: რევაზოვმა, არმენაკმა და სხვებმა საიდუმლო სხდომაზე დაად-

გინეს:— დაეარსოთ „წითელი ვაკრების კოლექტივი“. ტფილისიდან დეპეშით გამოიწვიეს აზარია დიპლომატი.

თვითმომარაგება

ლია (ზუგდიდი). ამ თვის ბოლო რიცხვებში „ეპო“-ს თანამშრომლები დაიწყებენ საქონლის დარიცხვას თავისიანებისა და ნაცნობთა შორის.

დახმარების მიღება

ფასანაური. ადგილობრივმა მცხოვრებებმა მთიელთა კულტურულ საზოგადოების წარმომადგენელ მაკალათიასაგან მიიღეს ათასი ფუთი... დაბირება და სამი გრამი დახმარება.

ზვილად აყვანა

სამტრედია. შავსიელი გიორგი ქართველი შვილი სახელგამმა იშვილა და თბილი ადგილი მისცა.

ქილანვე. „ეპო“-ს ნოქრებმა მშვიდობიანად გაინაწილეს მომხმარებლებისათვის მიღებული შალეულობა.

მზვიდოგინანი დღე

ცხუნკური (ქუთ. ოლქი). სამი ნოემბერი (მიღებულია დაგვიანებით). დღეს აღმასკომში სცემეს მხოლოდ თეოფილე ჩირვაძეს. !ცემაში აქტიურ მონაწილეობას იღებდა თანამშრომელი მესხის ქალიც.

ბუთუ და ვანო ხაჭაპურიძეებმა ერთმანეთს აჭამეს ხაჭაპური.. (მუშტები). ერთს დაუზიანდა ცხვირი, ხოლო მეორეს — თავი.

აგრეთვე ვანო ჯიმშელაშვილმა სცემა გრიშა ლორთქიფანიძეს.

ასეთი მშვიდობიანი დღე იშვიათია ცხუნკურში (და ჩვენც იმიტომ ადენიშნეთ).

- ერთი შაში კამათელო!
- სადაა შაში, შაშს შენ კი არა, მე ძღვეს ვაგორეფ!
- ე ბიჭო ჩარი!..
- ნუ ხუმროფ, რა დროის ჩარია?
- ფანჯი კამათელო!
- გეშველა, ორია ერთად!
- აბა, ტომბის ფული, ყმაწვილებო, ტომბის ფული. (ეს კლუბის გამგე გახლავთ).

- აბა, დუ სე!
- არ შეგქამოს ქირმა.. სე მე მინდა...
- ერთი სე მეც, ბიჭო!
- არაა შენ. აბა ჩარი მოდი!
- ფანჯი, შე ძაღლის ძვალო...
- დღეს არაა, ხვალ მოვა!
- ტომბის ფულს ნუ დაივიწყებთ! (კლუბის მუშაკის ხმა).

საღამოს

- მევიდა ფანჯი!..
- თუცადე, სანამ მოვივა.
- ერთი შაში ბეში!
- არაა შით.
- ბეში კამათელო!
- ნუ იტყვი უნელს.
- ე ბიჭო, ერთი ბეში მაღირსე!
- ღირსი ხარ ჭეშმარიტად, მარა სადაა ბეში ამ ღამე...

— ყმაწვილებო, ტომბის ფულს გუშინდელივით ნუ შეირჩინთ, ჩაპოდით ახლავე (ისევე კლუბის გამგე)... თქვენ კი, ამხანაგებო, მაქ ჭადრაკს, რომ თამაშობთ, ან გარეთ ვადით, ან ეგერ ითამაშეთ სამკითხველოში, აგი სტოლი ნარდის მოთამაშეებისაა, აბა, შაიდა...

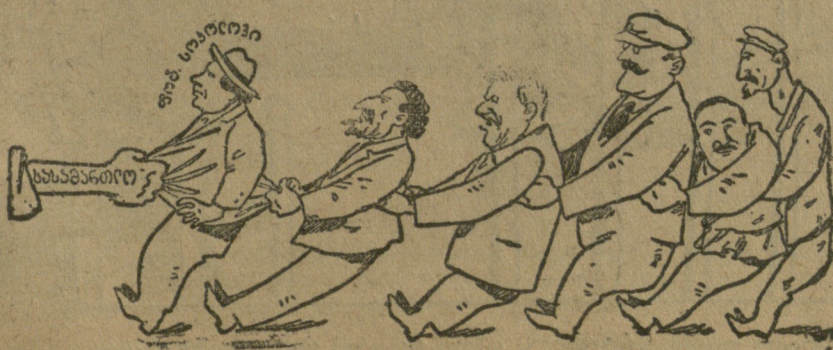
მოჭადრაკენი მიდიან სამკითხველოში. ნარდის მოთამაშეთა წრე ფართოვდება.

— შაში, კამათელო!..

გუზ-გუზ

ტფილისის ფოტოგრაფების „კლასიური“ შეგნება

ფოტოგრაფმა სოკოლოვმა სცემა გაფიცულ მუშას, რის გამოც ის გამსახლშია მოთავსებული. ფოტოგრაფები ცდილობენ მის განთავსებულს.

1930 წლის იანვრიდან

?

გ ა ზ ა რ უ ი

— რა ამბავია, რომ მთელი ურემი კარტოფილი თქვენ იყიდეთ! ცოტა ჩვენც გვინდა.
 — რა მშვიერები და პანიკორები ხართ. ვანა ცოტაა ბაზარზე კარტოფილი?

საბრძოლო მარაგები

კი-კი-ლის (ჯურჯუფეთი, გურია). ხომ ვაგიგონიათ: „ხვალნდელ ქათამს დღევანდელი კვერცხი მიჩვენიაო“. ჩვენც ასე ვვირჩევით. ვგვირდებით: „შემდეგ უკეთეს მასალას მოგაწოდებთო“. ასეთი დაპირებით ვერ შეგვაცდენთ და ვერ დაგვანებებთ ამნაირ ლექსს:

გერონტი, ქსენია, მარო, იქვე ნინა.
დანგრეული სკოლა, დამტვრეული მინა.

ჩვენ ეჭვი გვებადება — განგებ ხომ არ ვაგიტყნით სკოლის მინა, რომ „ნინა“-სათვის რითმა გამოგენახათ?

ლილიუშტს, (ქობულეთი) ლილიუშტი და ასეთი გრძელი წერილი? „სცენა ტილეფონთან“ ისეთივე მოსაბეზრებელია და ნერვების ამშლელი“ როგორც თვით საერთოდ ტილეფონი. ტარტაროზი ისეა გაბრაზებული ტილეფონზე, რომ ამიერიდან არც ერთ „სცენა ტილეფონთან“-ს არ დაბეჭდავს.

გარდაამიანს (კონტუათი). სკოლის სასარგებლოდ გამართულ საღამოდან შემოსულ ფულის შესახებ, თქვენ გინდათ:

აღექსანდრეს შეეკითხოთ:
— ნეტავ რაღამ იზარალა?
ალბად მიტომ, რომ მიირთვეს წიწილი და ხიზალალა.

რატომღაც ეჭვი შეგვდის, რომ ხიზალალა აქ რითმისათვის არის მოტანილი, თორემ ის ვახშამზე არც კი იქნებოდა მანდ.

ლმტას (ზუგდიდი). ტფილისის საღაგურში თუ ხურჯინი მოგპარეს (და ისიც დღისით), მართლაც მადლობა გმართებთ, რომ თქვენაც არ მოგიპარეს, რადგან ქურდებს ყოველთვის ხურჯინის მოპარვა უჩრჩევიათ. ჩვენ რა უნდა მოგეშველოთ ასეთი მწუხარების დროს, როცა თქვენ უკვე ვაგიტყნებთ დარდი და „ტფილისში სამი დღე და ღამე ჰქვიფობდით კვასით“.

ჯიმიტელ გლახს (კახეთის ოლქი). რადიოს შესახებ გვატყობინებენ, რომ:

რაც ვაგიფუჭდა საწყალი,
მას აქეთ კარგა ხანია.
არავინ ნადვლობს ამაზე,
არვის დაუძრავს ხმანია.

ალბად იმიტომ არ ნადვლობენ და არც არავინ ხმას ძრავს, რომ მოსვენებული არიან „მჩხვანა რადიოსაი“-სა:

ყურთა სმენას არ აყრებებს
და არ ჩხავის, როგორც კატა.
ხელახლად რომ ვაკეთონ,
ეს იქნება მათთვის ხათა.

პირცეცხლავილს (საჯავახო). ვერაფერი ვაგიგეთ თქვენს წერილში. მგონი იმის თქმა გინდათ, რომ ფრინველთა ამხანაგობაში მოაწყვეს „ხმაწართმეული სანდრო“, რომელსაც კარგი ხმა ჰქონდა და სცოდნია ტყბილი სიმღერა.

ალბად საჯავახოს მესვეურთ, ასე ჰგონიათ:
— რაკი ტყბილი სიმღერით გვატყობს სანდრო, მასადამე, მას არც ხმა ჰქონია წართმეული! — (ხმა რომ წართმეული ჰქონდეს, როგორ იმღერებდა).
ერთი სიტყვით, ლექსი არ გეხერხებათ ჯერ-ჯერობით.

ნიშადურს (შორაპანი). მაკრატელების კრიზისი რომ ყოფილა სახელოსნო სკოლაში, ეს იქიდანაც სჩანს, რამე თქვენი წერილის სიგრძე ერთ კილომეტრს უდრის. თითონ თქვენი ბრაღია, რომ თქვენი წერილი ვახსენისთანავე ჩაფრინდა გოდორში (ალბად ბეგრი ნიშადურა ამოგიცხიათ მისთვის).

ვახნილ ბზიას. გამოგვიგზავნეთ.

მეხმეის (მარან-ქოლოზანი). რატომ გიკვირთ, თუ თქვენი აღმასკომის თავმჯდომარე ინვალიდებს სცემს (და ისიც ალევრაში)? ეს ალბად იმიტომ, რომ, ჯერ ერთი: ინვალიდის მორევა ადვილი საქმეა და, მეორე: მუნჯი მანც ვერსად იტყვის, თუ მას თავმჯდომარემ სცემს.

მარტისას (ჩიბათი, გურია). რაღა ხუმრობის ხასიათზე იქნება ესლა ბარნაბ სულამბერიძე, რომ ეს ამბავი დაბეჭდოთ მის შესახებ! თუ 1.500 მანეთი მან „გაიმასქნა“, სამაგიეროდ 1.500 მანეთს იგიც „გაუიმასქნებია“ (ესლა რომ გამსაღში ბრძანდება!) სწორედ მისთანა კაცზე ყოფილა თქმულება,
„კოოპერაცია გზა“... გამსახლისაკენ.

ლიუზიმოვს (მარანი) თუ „ეპოს“ გამგე ვარლამის დენისაგან რეტ-დასხმული საქმეს არ აკლებს სიავეს, — მაგრამ თუ წმენდამ მოუსწრო, „ეპოს“-დან დაანიავებს...

ჩვენც ვგვონია, რომ ეს ასე მოხდება, მიცხედავად იმისა, რომ თითონ ამბობს:

— თუ თითონ მე არ შევეუწყვე ხელი ვაჭრობას, არაფერი მოგება არ დარჩება.
ფული დახლში... დვინო თავში...
დავლით დვინო „ნაფარეული“, —
სახლში წავიდეთ გადარეული.

სიმღერაც რომ კარგი სცოდნია?! ერთი სიტყვით ყოველმხრივ უნაკლო კანდიდატია... წმენდისათვის.

კვიმას (კირცხი). დაცადეთ ცოტა, და, ალბად, სიცივე გამოაღვიძებს თქვენს ღრამ-წრეს (თქვენს თეატრს) ხომ არ ათბობენ ზამთარში?!
თქვენი თხოვნა, რომ:

ამხ. რედაქტორო!
დილამშვიდობის (თუ დილაა. ხოლო თუ საღამო — საღამომშვიდობის!) გთხოვთ დამიბეჭდოთ ეს ლექსი, — ვერ შევასრულეთ. (ზამთარს დაეუცადოთ).

ძირმწარაშვილს. მივიღეთ თქვენი „თავგადასავალი“, რომელშიაც გვეწოთ:

„ცოლმა მაგრად მომბეგვა; გაბრაზებული ვუზივარ შიგდას და ვსწერ ამ წერილს. არ ვიცი როდის და სად დასრულდება!)
შე კაი კაცო, ცოლის ჯავრი ჩვენზე გინდა ამოიყარო! რას გვერჩით, ძმაო!

გვერწმუნეთ, ახლოს რომ იყოთ, ამის დაწერისათვის ჩვენ უარეს დღეს დაგაყენებდით, ვიდრე ცოლმა დაგაყენათ.

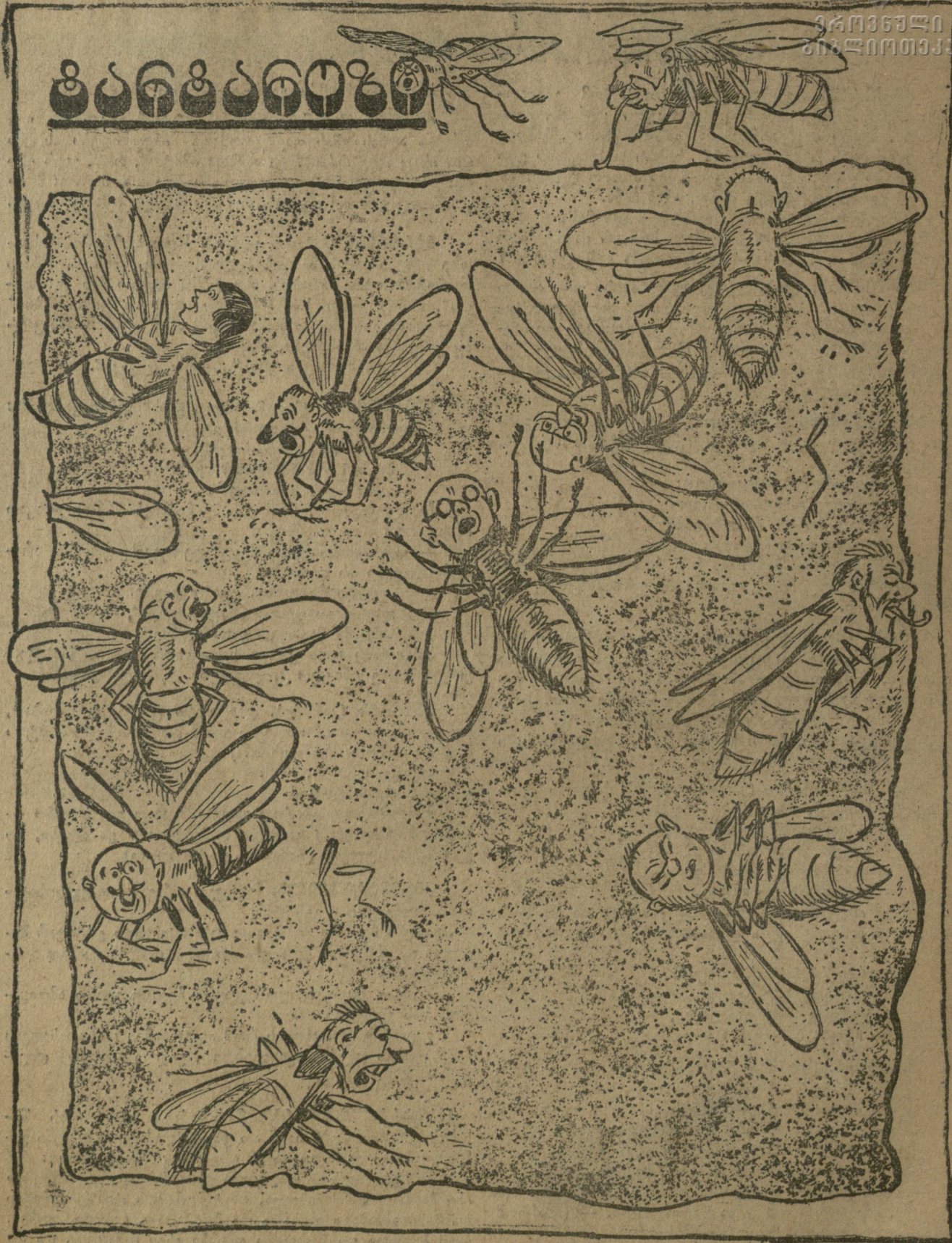
დაზარალებულ მგზავრს (აქვე). დაკარგვის შესახებ განცხადებებს ჩვენ არ ვბეჭდავთ, ხოლო თქვენი განმარტებითი წერილიდან ამ ადგილს კი დაგვბეჭდავთ:

ნაშუადამეგს მე უბედურს დამძინებოდა ვაგონში, და ისე მაგრად დამძინებოდა, რომ ქურდებს ტანზე პერანგი და მისი ამხანაგი გაეხადა და მოეპარათ. (კიდევ კარგი, რომ ხალათი და შარვალი თურმე ისევ ჩამაცვეს, და არ წაიღეს). ეს მე ვაგიგე, როცა სახლში მივედი და საღამოს დასაწოლად ტანზე გავიხადე. ვიტაცე თავში ხელი — თავიც ხომ არ მოუპარავთ-მეთქი, მარა, მადლობა ღმერთს, თავი თავის ადგილას აღმოჩნდა, თორემ რომ მოეპარათ, რა გაუქლებდა ამდენ ზარალს?

ჩვენ ვგვონია, რომ თავის მოპარვის შემთხვევაში, ნაკლები ზარალი გექნებოდათ, ვიდრე თეთრეულის დაკარგვისას.

ბუნების

ქველა ვინც ჩვენი მტერია, დაიჭერს „ბუნების“.

რედაქცია: სარედაქციო კოლეგია. გამომცემელი: ვაჟ. „მუშა“. ხელმოუწერელი წერილები არ დაიბეჭდება. დაწუნებული მასალები არ ინახება და არც ავტორებს უბრუნდება, რედაქციის მისამართი: ჯორჯიაშვილის ქ. № 4.